

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: Dr. Weisz Ignác.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon : 177.

A politikai válság.

Brassó, szept. 23.

A bécsi merev magatartás, a magyar szerény kívánságok fitymálása, a most újból felénk dörgött „soha“, a mind erősebb színekben mutatkozó ádáz magyargyűlölet, mely soha annyi penészvirágot nem hozott felszínre, mint a Luegerek uralma óta, — elő fogja varázsolni a föld alól azt a csudabalzsamot, melyet a békés kibontakozás hívei nem tudtak megkotyvasztani: a fuzió nevezetű ragasztó eszközt, melyet eredmény nélkül vett használatba Kossuth Ferenc is, más aktiv államférfiak is — és minden inparlamentáris bécsi kísérlettel szemben újból egységes lesz az egész nemzet! A koalíciónak Bécsben történt szándékos fölborításával egységes párt sarjad a koalíció romjaiból, olyan egységes párt, mely a parlamentben meghiusít minden kísérletet, mikor közösügyes kiadások megszavazását kéri a nemzeti képviselőtől. De még ennél is tovább kell mennünk és a közel jövőt nem is sötétnek, de feketének látva, el se tudunk képzelni ma kormányt, mely egységes többség nélkül akár

csak a legszerényebb kívánsággal merne az országgyűlés elé lépni.

Nem elégít ki azonban az, amit a nemzeti önállóság érdekében radikális eszközökkel ki akarnak vivni, hogy a nemzeti banknak pontosan 1911-re való követelésével egy táborba lehetne hozni az egész nemzetet és a mig céljaink, álmaink fokozatos megvalósítására kilátásunk van, a nemzeti aspirációknak fokról-fokra való békés kiküzdése a helyénvaló.

Ha harcot akarunk, vegyük azt fel minden téren, első sorban gazdasági téren, hogy Ausztria tudatára ébredjen annak, hogy Magyarország még se gyarmata, melyet megszállva tart és tetszése szerint rángathat.

De ha a békés engedékenységgel, az opportunizmus eszközeivel semmit el nem érhetünk és a magyar parlamentet a közös követelések tekintetében csakis igennel szavazó gépnek tekintik, akkor sutba kell dobnunk az engedékenységgel politikáját, akkor lépünk elszántan, öntudatosan, igazunk tudatában egyrészt a merev tagadás, az igazi nemzeti ellentállás terére és visszautasítva mindent, ami Ausztriából jön, minden gyártmányt, minden ter-

méket, éreztessük az ellenséges testvérországgal gazdasági erőnket, éreztessük Ausztriával öklünket is és addig nem lehet nálunk helye bankcsoportnak, pártfrakciónak, amíg észbe nem kapnak odaát az excellenciás urak és nem gyakorolnak oly káros befolyást az uralkodóra, hogy az úgy lássa a helyzetet, mintha osztrák tanácsadói akarnák csak a monarchia javát.

A képviselőháztól mindig csak jogokról való lemondást, minden törvényben biztosított jognak ismeretlen időig való háttérbe helyezését várni még se lehet. Az országban amugy is igen nagy az elégedetlenség, hogy a többségre jutott függetlenségi párt túrta a sok gáncsot jogfeladás, program-pontjai megvalósításának késedelme miatt és biztosított jogok fokozatos megvalósulása helyett szerzett jogok megnyirbálását tapasztaltuk csak az utóbbi időben az osztrák kormány tagjai részéről.

Ausztriának és a koronának szüksége, elengedhetetlen szüksége van a magyar képviselőház funkcionálására. Most tán inkább, mint valaha. A Werkerle-kormányt már immár véglegesnek tekinthető lemondása mindenesetre hoz-

Az ocean rejtelseiből.*

Kora reggel volt s mi a Campeche-öbölben hajóztunk — így kezdé elbeszélését a tengerész. — Sűrű, tikkasztó légréteg borult a mozdulatlan tropikus vizek felületére. Az atmoszféra olyan nyomasztó volt, mintha a földtekéről már minden felfrissítő, kellemes szellőcske kiveszett volna. — Mi — a „Diamand“ csavargózós egy kitűnő öreg óceánjáró — 14 ölnyi mélység fölött horgonyoztunk s vasútépítési anyagokból álló rakományunkat rakosgattuk széjjel. Az öreg Grey kapitány úgy vélte, hogy még ma alapos megtáncoltatásban lesz részünk s ezért rendeletet adott az állandó, rendszeres gőzfejlesztésre, hogy hajónk szükség esetén bármely pillanatban készenlétben legyen. Bizonysra vette, hogy még napleszállta előtt ki kell menekülnünk a nyílt tengerre. Természetes, hogy mi rá se hederítettünk a viharpróféta aggályaira s magunkban jókat neveltünk ovatosságán.

Még az előző estén ájtott fedélzetünk-re néhány szárazföldi, hogy az öreggel csöndes kártyaszó mellett elszórakozzék s az időt, már ahogyan lehet agyonüsse. Az átkozott

melegtől csak úgy csurgott rólunk az izzadság, de néhány stilszerű káromkodáson kívül nem tehattunk semmit a magunk vigasztalására.

Grey kapitány, aki figyelemmel kísérte a barometert s gyors esést konstatait, parancsot adott teljes gőzfejlesztésre.

Egyszerre csak kiáltás hangzott a fedélzeten, amely mindnyájunkat rémülettel töltött el. A jajveszékélés egy vendégünk ajkáról röppent el, aki a legnagyobb izgatottsággal ismételte e szót: Vízölcsér! Vízölcsér! s mutatott a nyílt tenger felé. Örültes futkosás támadt. Rémüldöző szemek meredeztek a veszedelem felé és mindenki beszélt, kérdezett és tanácsot adott.

A tiszték és gépvezetők helyeikre parancsolták embereiket. — Bár öreg és rövidlátó volt Grey kapitány, hihetetlen gyorsasággal sietett fel a parancsnokihidra. Nyomon követte az egyik vendég, míg a másik ájulozó feleségét támogatta. Mindenki munkában volt s a matrózok előre rohantak, hogy a horgonyt felszabadítsák. Ekkor láttuk igazán, szemtől-szemben a veszedelmet. Mintegy félkilométernyire volt az a „Diamand“-tól. Tölcséralaku volt s a tenger színéről felért egészen az eget borító gőz- és felhőrétegekig. Egy pillanatig sem tartotta meg alakját. Alul lévő fala majd úgy megvékonyo-

dott, hogy azt hittük, rögtön visszazuhan, majd úgy megdagadt, hogy egy fent és alant egyforma vastag, óriás oszlopnak látszott.

A víztölcsér egyenesen felénk tartott tülsiketítő dörgéssel és csattogással s úgy felkavarta maga alatt a tengert, hogy annak csaknem a fenekére veltünk lepillanthatni. Habozás nélkül ugrottunk a horgonykötélhez, hogy fölszabadítsuk, de nem tudtunk vele boldogulni. A lánc csavaró rudja eltört s mi tehetetlenül állottunk szemben a fenyegető veszedelemmel, amely szédítő sebességgel tartott felénk. Irányától egy hajszálnyira sem tért el s mi rémülettől dermedt tagokkal várakoztunk.

A rettenetes látvány megbabonázott bennünket s egyetlen hang se jött az ajkunkra. De egy pillanat múlva óriási lőtás-futás támadt a fedélzeten. A megrémült embertömeg, tiszték, matrózok, gépészek, felügyelők a hajó hátsó farába menekültek. Ekkor a víztölcsér már csak egy-két ölnyre volt a hajó elő részétől és feltartóztatlanul közeledett. — Csaknem eszünket veszítve meredtünk a borzasztó ellenségre, amely már olyan közel volt, hogy csaknem érintette a hajót. Egyik csónakunk, amelyet szélével megérintett, lezuhant a mélységbe. Erre mintha újabb anyagot keresne a pusztításra, egy pillanatra megállott,

(* A clevelandi Szabadság ma hozzánk érkezett számából vesszük át ezt az izgalmasan érdekes tárcikket)

zárult a helyzet tisztázásához és erős azon meggyőződésünk, hogy a korona számolva a szükséghelyzettel, kénytelen lesz önként nagyobb engedményeket tenni azon államférfiúnak, akit most kormányalakítással megbíz, mint amennyivel a Wekerle-kormány most beérte volna, hogy végre újból nyugalomhoz jusson az ország.

HIREK.

Brassó, szept. 24.

— Brassóvármegye a vakoknak.

Brassóvármegye törvényhatósági bizottsága a „Vakokat gyámolító országos egyesület” részére 100 korona segélyt szavazott meg. A belügyminiszter a törvényhatóság ezen határozatát az alispáni hivatalhoz ma érkezett leiratában jóváhagyta.

— **Egy postamester halála.** Gál Domokos, kovásznai postamester e hó 21-én meghalt.

— **Hosszunap.** Ma este 6 órakor állt be a zsidók legnagyobb ünnepe, a Jom-Kippur, közneven a hosszunap. Ez talán az egyetlen ünnep, amelyet minden zsidó megtart. A vallás tanítása szerint a hívők bűnbocsánatot kapnak az Istentől, aki az engesztelés ünnepén irgalmat és kegyelmet gyakorol. Az ünnep szigorú böjtöléssel jár, amely huszonnégy óráig tart: ma este hat órától holnap este hat óráig és az istentisztelet is a templomokban egész napon át folyik.

— **Mit kívánnak a rendőrségtől?** A legkevésbé irigylésre méltó hivatalok és hivatások közé tartozik a rendőri. A nagy közönség rendszeren nem tulságosan rajong a rendőrségért és különösen az egyszerűbb ember hajlandó mindig tulkapó erő-

szakot látni a vele, az „adófizető” polgárral szemben fellépő rendőrből. Az a körülmény, hogy főleg a multban nem egyszer politikai célokra használták föl a kormányok a rendőrséget, csak még inkább előmozdítja és táplálja a balvéleményt és ellenszenvet. Ám viszont azok, akik többé-kevésbé belátják, hogy a rendőrség hasznos szolgálatokat teljesít, fontos rendeltetést tölt be, azok közül sokan az ellenkező végtelbe esnek és mindenféle képtelenséget követelnek a rendőrtől. A szegény, utcasarkon őrt álló rendőrök eleget beszélhetnének arról, mennyit szidják, sértegetik, támadják szóban, írásban és nyomtatásban őket azért, ha nem vállalkoztak olyan „rendcsinálásra”, intézkedésre, amihez nincsen közük. És egész kötetre való furcsa történet kerülne ki abból, ha elmondanók, hogy egy-egy inspekciós rendőrbiztostól egy hét folyamán mennyi csodabogár ügyben kérnek rendőri beavatkozást. Különösen az éjszakák folyamán, a mámoros mulatozások után jelentkeznek a különbnél-különb panaszosok. Az egyik avval a panasszal jön: 7 koronát kérnek tőlem egy üveg pezsgőért valamelyik mulatóhelyen, holott tudom, hogy 5 korona a pezsgő. És a világért sem akarja belátni, hogy ha sokalja az árát, nem muszáj inni, de ha ivott, akkor fizetni — muszáj. A másik panaszosnak nagyobb baja van. Egy barátságos nővel mulatott, fizetett bort, pezsgőt, minden jót a tündérnek és az végül egy másik gavallér karján távozott. A derék ur szörnyen dühös emiatt, de még dühösebb lesz, amidőn meghallja, hogy a rendőrbiztos nem hajlandó karhatalommal az ő karjai közé vezetni a család pezsgőfogyasztót. Tucátjával akad ilyen fajta történet minden héten nemcsak éjjeli inspekción, de nappal is elég. S ha ezek a teljesíthetetlen kívánságok nem teljesülnek, akkor megszületik a vád a kötelességet nem teljesítő rendőrség ellen.

oldalt hajolt, újra kiegyenesedett. A hirtelen beállott fordulattal azonban még nem szabadultunk a veszélytől, amely csak formáját változtatta meg. A helyett, hogy attól kellett volna félnünk, hogy a víztölcsér forgataga pozdorjává zuzza hajónkat, most felettünk lebegett a pusztulás, tíz lányi magasságban a parancsnoki emelvény felett. A mitől tartottunk be is állott a következő pillanatban; a víztölcsér lezuhant, de a hullámhegy elsimult a nélkül, hogy forgataga magával rántott volna bennünket s mikor újra széttekintettünk, ellenségünk teljesen eltűnt szemünk elől.

A tenger simán és nyugodtan himbálta hajónkat. Csak a csónakok hiánya s a rémületnek arcunkra vésett jele tanuskodott a kiállott veszedelemről. Mint egy kábitó álomból ébredve tekintünk egymásra. Hát csak ugyan megszabadultunk a haláltól? Ezt a kérdést olvastuk le egymás sápadt arcáról.

Magunkhoz térve, első dolgunk volt, hogy a félbeszakadt munkát tovább folytassuk, a horgonyt felvonjuk. Míg a lánccal bajlódunk, hallottuk amint a gép zakatolni kezdett s hajónk csakhamar elindult a veszedelem helyéről. Süvítő szélvihar zúgott végig a tengeren s zápor hullott alá, olyan, amilyent csak ezeken a tropikus vidékeken lehet látni. De ez is csak két három percig tartott s aztán minden elcsendesedett. A levegő kitisztult s a tenger a legmélységesebb béke képét tárta elénk.

Az egész borzalmas jelenet egy negyed-óráig se tartott, de ez alatt az idő alatt egy egész életre való rettegést állottunk ki.

— **Vasutas sors.** Tegnapra virradó hajnalban véres szerencsétlenséget okozott Kolozsvárott egy elkésetten beérkező tehervonat. A tehervonat nagyobb késést jelzett. Mátyás Márton pályáról várta a vonatot és a hosszú várakozásban elfáradva, leült a második és harmadik sínpar közbe, úgy, hogy a lábai a második sínparra értek. A pályáról, akit ugylátszik, kimerített a szolgálat, ülőhelyében elaludt. Egy órakor robogott be a tehervonat és még mielőtt Mátyás felébredhetett volna, keresztül ment rajta. A szerencsétlen pályáról egyik lábát combból a szó szoros értelmében lemetszelte a vonat, a másik lábát néhány vékony inszalag tartotta. Mátyás Márton azonnal a kórházba szállították és gyors műtétet hajtottak végre rajta, de a nagy vérvesztességtől végleg elgyengülve, az operáció után néhány óra múlva meghalt.

— **Munkások hétköznapi fizetése.** Megírtuk, hogy a győri vágongyár a nyár elején megváltoztatta a bérkifizetési rendszerét. A gyár ez idő óta nem szombaton, hanem kedden és pénteken (a hetivásárok előtti napokon) fizeti ki munkásait. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége most figyelmessé tette összes fiókjait erre az újításra és felhívta azokat, hogy a kertületükbe tartozó gyárakkal közöljék ezt a dolgot, amelynek már is tapasztalható eredménye, hogy az új bérkifizetési rend meghonosítása óta hétfőn is rendszeresen folyik a munka, fizetés utáni napokon alig hiányzik valaki a gyárból, az előleget kérők száma is csökkent. A Szövetség fiókjai ez ügyben teljes ülésre hívják össze tagjaikat s megismertetve velük az újítást és annak hasznát, felszólítják őket, hogy amennyiben ily reform az illető vidék helyi viszonyaival megegyeztethető, hasonló intézkedéssel változtassanak az eddigi állapotokon.

— **Az ipartörvény revíziója.** Az alatt az idő alatt, amíg a politikai helyzet tisztázása érdekében a kibontakozási kísérletek folyamatban voltak, a kereskedelemügyi minisztériumnak törvényelőkészítési osztálya serényen dolgozott az új ipartörvény tervezetének munkáján. Az ipartörvény előkészítése ugyanis a politikai téren beállott stagnáció következtében megszakadt és a tavasszal megkezdett ankét az egész magyar iparosság nagy sajnálatára hirtelen félbeszakította tanácskozásait. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter számolva a közgazdasági érdekképviselők részéről hozzá beérkezett sürgető felterjesztésekkel, elrendelte, hogy az ankét tárgyalásainak folytatásához szükséges nagy előmunkálati anyagot végleges formában feldolgozzák. A feldolgozás munkája a nyári szünet alatt teljesen leköthette a minisztérium törvényelőkészítési osztályának tevékenységét, amely Szerényi József államtitkár közreműködésével a mult napokban nyert befejezést. Ennek következtében a feldolgozott és átnézelt anyag most már sajtó alá került és a legrövidebb időn belül a nyilvánosság elé fog járulni az a három hatalmas kötet, amely a hatóságok, iparkamarák, ipartestületek és ipari szakszervezetek részéről beérkezett kritikai véleményeket a tervezet rendszerében pragmatikusan összefoglalja. Ez a munkálat szerves kiegészítő része lesz annak a nyugodtabb időkben újra összehívandó ankétnek, melyek hozzászólása után a két évtizede türelmetlenül várt új ipartörvény parlamenti tárgyalásának alapjául fog szolgálni.

— **A háromszéki telefon.** A háromszéki megyei telefonhálózat első szakasza

E percben úgy éreztük, hogy felszabadultunk a rémület bénító hatása alól. Grey kapitány és a kormányos tért magához legelőször s azon fáradoztak, hogy a tehetetlen legénységet újra munkára parancsolják. A mit az előbb abban hagytunk, a horgonykötél felszabadítását, annak most újra neki láttunk. De az nem mozdult. A víztölcsér fáradozásunk ideje alatt megváltoztatta irányát. De csakhamar visszatért, elkapta a második csónakot s azt is a mélységbe sodorta. Aztán néhány ölnyre távozott, néhány kört írt le, visszafordult és vízzel borította el a hajó előresztét. Senkinek se jutott eszébe, hogy kezét, vagy lábát mozdítsa, minden munka szünetelt. Emberefeletti elszántság kellett volna ahhoz, hogy szembe szállva a bekövetkező katasztrófa tudatával, még egy hiábavalónak látszó kísérletet tegyünk. Minden gondolatra csak a halált vártuk, amelynek már nem egyszer szemébe néztünk. Esztendőkké váltak a pillanatok, aggodalommal, halálfélelemmel teljes esztendőkké. — Kapitányunk bámulatosan viselkedett. Parancsnoki emelvényén állva a kurfához támaszkodott s a félelemnek minden látható jele nélkül nézett nyugodtan, férfiasan a halál szemébe. Egész alakján megérezett a törhetetlen kötelességérzet rendületlen tudata.

Hirtelen csodálatos változás állott be a tengeren: a víztölcsér a magasba emelkedett. A fülsiketítő dörgés helyett, amelyet alsó részének a tengerbe vágó örvénnyel való érintkezése okozott, éles, sivító füttyöt hallottunk. Hajónk, amely a víztölcsér nyomása alatt

Ez a helyzet a jövő hét elejéig aligha fog megváltozni. Akkor — Wekerle kihallgatása s a képviselőház keddi ülése után — meg fog indulni a kibontakozás folyamata valamilyen irányban.

A lemondás okaira s a tegnapi minisztertanácson történetekre vonatkozóan elterjedt sokféle verzió hitelt alig érdemel. Tény csak az, hogy a minisztertanács megállapította, hogy nincsen olyan alap, amelyre ráhelyezkedve szolidáris megállapodás volna létesíthető a kormány tagjai között a kibontakozási akcióban való részvételre vonatkozólag.

Ez hozta létre a lemondás szükségességét, nem pedig a kabinet tagjai között való szakítás. Így különösen azt a hirt, amely Kossuth Ferenc és Wekerle között kitört ellentétekről szól, határozottan megcáfolják és azt mondják, hogy Kossuth Ferenc tartózkodó magatartásán már csak azért sem változtatott, mert a bécsi tulkövetelésekkel most is teljes elzárkózás jár együtt Magyarország minden jogigényével szemben. Ilyen körülmények között állandó parlamentáris és alkotmányos megoldás kizártnak látszik.

Hogy a helyzet mennyire kilátástalan, arra vall, hogy Andrássy Gyula gróf, hir szerint, bizonytalan időre elhalasztotta Kassán tartandó beszámolóját s hogy minden párton számolnak már azzal, hogy a parlamenti többség kénytelen lesz ellenzékebe menni.

Minisztertanács.

A Wekerle-kormány ma délelőtt tartotta meg a kereskedelemügyi miniszteriumban a legutolsó minisztertanácsot, amely egy óra hosszat tartott. Wekerle úgy nyilatkozott, hogy a király a kormányt véglegesen fel fogja menteni.

A minisztertanácson több kinevezést és kitüntetést intézett el a kormány.

Wekerle Bécsben.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott.

Wekerle holnap délelőtt kihallgatásra jelentkezik ő Felségénél s átadja a kormány lemondását.

Marad a kormány?

Bécsi beavatott politikai körökben azt beszélnek, hogy a király nem fogadja el a kormány lemondását, mert az a véleménye, hogy a kormánynak a paktumban vállalt kötelezettségeket, különösen pedig a választójog reformját végre kell hajtania.

Lukács nyilatkozata.

Lukács László ma több képviselő előtt kijelentette, hogy véleménye szerint a király nem fogadja el a kormány lemondását.

Több képviselőnek azon kérdésére, hogy mi a véleménye Lukácsnak a koalíció viselkedésére vonatkozólag, Lukács kijelentette, hogy a koalíció magatartását elítéli és rosszalja.

A horvát-szerb koalíció

Zágrábból jelentik, hogy a horvát-szerb koalíció elhatározta, hogy a képviselőház keddi ülésén semleges magatartást fog tanúsítani.

Günther távozása.

Günther Antal dr. igazságügyminiszter holnap vagy holnapután elhagyja a miniszteri széket, hogy elfoglalja a Curia elnöki állását. Kinevezését a hivatalos lap holnapi száma fogja közölni.

Az igazságügyminiszteri teendőket ideiglenesen Wekerle fogja ellátni.

Letartóztatott orvos.

A budapesti rendőrség letartóztatta dr. Spitzer Izidor orvost, aki egy leányon tiltott operációt végzett. Rajta kívül letartóztatták a leányt, ennek anyját és két szülésznot.

A szerb trónöröklés.

Belgrádból jelentik: a kormány elhatározta, hogy a trónöröklés eddigi rendjét megváltoztatja. Eszerint, ha Sándor trónörökös utód nélkül hal el, a trónt György herceg fogja örökölni.

Lipót király lemondása.

Brüsszelből jelentik: Lipót belga

király elhatározta, hogy legközelebb lemond a trónról a trónörökös javára.

Nagy sikkasztás.

Párisból jelentik: a kereskedelemügyi miniszteriumban nagy sikkasztásra jöttek ma nyomára. Az eddig megállapított hiány 80 millió frankot tesz ki.

Több hivatalnokot letartóztattak.

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek mellett — részletfizetésre is — elsőrangú gyártmányu minden fajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga és zsebórák arany- és ezüstszalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futószőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék kész férfi- és fiuruhák, esetleg, mérték után is készítenek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szőllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

Helység — változás

A midőn egy helybeli, mint vidéki tisztelt vevőinknek hálás köszönetet mondunk az irányunkban 22 év óta tanúsított szíves bizalmukért, — hátrányos tévedések elkerülése végett tisztelettel tudatjuk, hogy **Weisz Mihály-utca 23. szám** alól kiköltözve, üzletünket a **Weisz Mihály-utca 26. Rózsater sarkán** — monnan épült modern helyiségbe helyeztük át és ott versenyképes, dús raktárban valamint arany és ezüst árukban rendeztünk be. —1342—
Továbbra is szíves pártfogást kérünk maradunk teljes tisztelettel
J. Both és Műter.

Óriási választék

mindenféle levelezőlapokban

12 drb brassói látképes levelezőlap

egyesen csak 30 fillér * színezve egyesén 70 fillér

Képes levelezőlap ujdonságok, művészkártyák, tájképek festő-minták a legszebb kivitelben a legolcsóbban a

„BRASSÓI LAPOK”

könyvkereskedésében, KAPU-U. 64. szerezhetők be.

— mint ismételt jelentettük — befejezést nyert. A vonal Kézdivásárhelyig ki van építve s most folyik a városi vezetékek elkészítése. Az eredeti terv szerint a vonal mentén fekvő községek telefonhálózatának felszerelését még ez év őszén be kellett volna fejezni. Az idő azonban annyira előre haladt, hogy erre egyelőre gondolni sem lehet és így csak a kézdivásárhelyi telefon előfizetőknél szerelik fel a telefont. A többi helyekre csak a tavasszal kerül sor.

— **Társas utazás Amerikába.** Dr. Fest Sándor, áll. főreáliskolai tanár a jövő év nyári hónapjaiban társas-utazást rendez Amerikába. A társaság a Földközi-tengeren át utazik New-Yorkba, két hétig ottan időzik, felrándul a Niagara-vizeséhez, megtekinti Washington, Baltimoret és azután vagy Londonon, Párison át, vagy pedig egy brémai Lloyd-gőzösn tér vissza. Az egész utazás hét hetet fog igénybe venni s az összes költség körülbelül 1400 korona.

— **A székely körvasút és Háromszékvármegye.** A vasuti menetrend ellen sok a panasz Háromszékvármegyében. Rosszak a csatlakozások és lassu az utazás, — már pedig a mai kulturember siet, nagyon siet, sőt már repül is. A szeptember 14-iki közigazgatási bizottsági ülésen szóba került ez is és Beldi Pál főjegyző előterjesztésére a vármegye felirattal keresi meg a kereskedelemügyi kormányt, hogy a Székelykocsárd — Marosvásárhely — Sepsiszentgyörgyi körvasút megnyitásával Háromszék vármegye érdekeit jóindulatulag vegye figyelembe.

— **Zene a sétatéren.** A városi zenekar holnap, szombaton délután fél 6 órakor az alsó sétatéren hangversenyez a következő műsorral: 1. Blou, induló. 2. Fucik: Marianella, nyitány. 3. Morena, spanyol keringő. 4. Krause-Manchen: magyar egyveleg. 5. Jonescu-Krause: román rhapsodia. 6. Gounod: Romeo és Julia, egyveleg. 7. Wagner: tirioli favágók, induló.

— **Mézédes csemege szőlő saszela és muskotály nemes faj,** postakosaranként 2 k. 80 métermázsánként kosarastól 42 korona vérpiros paradicsomnak 20 korona előleg beküldéssel. Őszi duráncai barackot befőzésre remek példányok postakosaranként 3 k. 40 császár és szegfű körtét rétes és csemege almát 2 k. 20 házilag főzött valódi barack lekvárnak kgját amíg a készlet tart 2 k. 40, kis üstön főzött hamisítatlan barack konyaknak 5 kgos donyonnal felelősség mellett 10 korért, utánvétellel szállítja gyümölcs-kivétel Csongrádról. 1966

— **„Móka“** a címe egy új élclapnak, amely — noha alig egy féleve jelenik meg Budapesten — már is legelső helyre küzdötte fel magát változatos, szellemesen öltözött tartalmával és nálunk eddig csak a külföldi folyóiratoknál tapasztalt pazarul színes művészi illusztrációival, amelyek hétről-hétre meglepik a magyar olvasóközönséget. A díszes kiállítású „Móka“ a legolcsóbb magyar élclap: előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámokat kívánatra ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Teréz-körút 38.

— **Mindentudó naptár.** Mint minden évben, az idén is pompás karácsonyi ajándékot ad előfizetőinek a Magyar Hirlap. A könyvpiacnak valósággal szenzációja lesz a Mindentudó Naptár, amely karácsony napján jelenik meg. A huszadik század lexi-konja lesz ez a kötet, amelyben minden,

mi a ma emberét érdekli, érdekes ismeretében és érdekes képekben kerül az olvasó elé. A Magyar Hirlap minden előfizetője, tehát az új előfizetők is, ingyen kapják meg a Mindentudó Naptárt. A Magyar Hirlap előfizetési árai: egész évre 28 K, félévre 14 K, negyedévre 7 K, egy hónapra 2 K. 40 f. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Báthory utca 3. szám.

Irodalom.

Eljegyzéstől az esküvőig.

— *Házassági útmutató.* —

Irta: Bardóc Elemér

Nem csak a csillagokhoz rögzös az út, hanem a házasság felé is. Valljuk csak be, tapasztaljuk ezt mindannyian, akik megtették ezt az utat az „Eljegyzéstől az esküvőig“. Lépten nyomon csetlik-botlik menyasszony is, vőlegény is, mert hisz egymáson kívül mit se látnak. Nemcsak a fajdkakas süket ilyenkor. Az emberek pedig, akik oldalt állanak, jóakarólag mosolyognak rajtuk; mutatnak ügyefogyottságunkon, ügyetlenkedéseinken. De ezen nem kell se csodálkozni, se megborránkozni, hisz rendszerint ujoncok vagyunk a dologban, amikor jegyben járunk. Ilyenkor akárhányan főlshajtunk: „Ugyan mért nincs valami kalauz a mely utbaigazitaná a mátkaság száz-meg száz csinja-binja között.“

No hát, van! Ott van a Bardóc Elemér „rózsaszínű könyve“. Az eljegyzéstől az esküvőig, egy pompás ötletnek ez a szüleménye. Ugyan ki is gondolt volna arra, összeállítani és szépen rendbe szedni mindazt, a mit menyasszonynak, vőlegénynek tudnia kell, de amit nem tanítanak semmiféle iskolában. Nos hát! Bardóc megcselekedte mindezt, még pedig nagyon ügyesen, úgy, hogy ma már nem csupán szakácskönyv, meg művelt társalgó van, hanem megvan a mátkaságnak is a maga törvénykönyve, vagy helyesebben, bibliája. Mert nem csupán a mátkaság jogviszonyait világítja meg, hanem megbízhatóan vezet a társadalmi szabályok, az etikette bonyodalmas útvesztőjében, ahol oly gyakran botlunk. Megmutatja a kapcsolatot a házasság és a művészet közt, utal rá hogy a szellemi élet mily nagy mértékben öregbíti az együttélés kellemét, és nem feledkezik meg a higiénáról sem; szóval biztos útmutató minden idevágó praktikus kérdésben. Nem is túlzás, ha azt mondjuk, hogy minden uri menyasszonynak, vőlegénynek át kellene tanulmányoznia ezt a talpraesett könyvet. Sok apró-cseprő, olykor tán nagyobb botlástól is megkíméli magát az, aki ezt megcselekszi. A szerzőre pedig hálásan fognak emlékezni mindazok, akik az ő biztos vezetésére bízták magukat. A könyv külsőleg is számot vet a mátkaság ünnepélyességével, mert ennek megfelelő külsőben mutatkozik be a hangulatos kép a könyv tábláján.

A mindenképp sikerült művecske ára 2. korona, s kapható Benkő Gyula udvari könyvkereskedésében, Budapesten, hova legegyszerűbb az árt posta utalványon beküldeni. De beszerzi azt a Brassói Lapok könyvkereskedése is.

Színház.

Brassói Színház.

Szombaton, szept. hó 25-én,

Fái Flóra, Komjáthy János és a drámai személyzet bucsufellépte:

Sötétség.

Színmű 4 felv.

Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdet 8 órakor.

Heti műsor:

Vasárnap, szept. 26-ikán két előadás; délután 3 és félórakor, félhelyárakkal. Az erdészleány, operette; este 8 órakor utolsó előadás. Színrekerül itt először: Édes teher; énekes bohózat. Irta: Heltai Jenő.

Hétfőn, szept. 27-én Kabaret-est.

— **Cabaret.** A brassói színészek által 1909. szeptember 27-én, hétfőn a nyári színházban tartandó Cabaret-estély műsora a következő: 1. Nyitány a „Hunyady L.“ operából, előadja a brassói városi zenekar, vezérli Kroupa concert-mester. 2. A nagy nő. Bohózat egy felvonásban, írta Heltai Jenő. Személyek: A primadonna — Váradi Margit, Csobolya kritikus — Virányi Sándor, özv. Hornyicsákné — Fái Flóra, Lenke — Hornyai Janka, a suszter — Ujvári Lajos, a háziúr — Tihanyi Vilmos. 3. Göre Gábor esete, nótás elmesélés, Egy furcsa kaland, tréfás egyveleg. Elmondja Faragó Ödön. 4. Csibikém, Néger smokk, Tavaszidál, Tisztelt nagysád. Kuplák táncsal keverve. Eljátssza Tihanyi Vilmos. 5. A vén Ambrus fia. Költemény, írta Farkas Imre, elmondja Fái Flóra. 6. A bizonyítvány-gyár. Színpadi tréfa, írta dr. Szalay József. Személyek: Böcsőgő János, bakter — Faragó Ödön, a tanár — Virányi Sándor, a szolga, aki igazgató is — Ujvári Lajos. 7. Sally belépője, a Hollandi leány op.-ból. Tánc. Előadja Hornyai Jancsika. 8. Kuplák. Táncolja és néha énekl is Ujvári Lajos. 9. Dalok. Énekl Váradi Margit. 10. A néma vádlott. Törvényszéki jelenet, írta dr. Szalay J. Személyek: Bíró — Tihanyi Vilmos, jegyző — Faragó Ödön, ügyvéd — Virányi Sándor, Berger trombitás — Ujvári Lajos, Bunda Karolin — Fái Flóra, szolga — Veres Sándor. Conferencier Faragó. A zongoránál Simándy József ül. Az előadás kezdete este 8 és egynegyed órakor, vége reggel felé. Helyárak a rendesek. — Jegyeket „Viktor“ dohánytőzsdéjében lehet venni. Az előadás napján a színházi pénztárnál, csak este 7 órától kezdve, egész nap pedig „Viktortól“.

— **Színészet Baróton.** Dányi János színigazgató jól szervezett társulata jelenleg Baróton időzik és sorra bemutatja a legutolsó évek népszerűbb szindarabjait.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. szeptember 24.)

A válság.

A minisztertanács ismert lemondási határozatával beállott új és nehéz helyzet foglalkoztatja természetesen az egész politikai világot. A sok hír és vélemény között egyedül hiteles az a tény, hogy a kormány lemondó iratát Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnap vagy hétfőn nyújtja át a királynak.

Hogy ő felsége a kormány kívánságát teljesítse s a minisztereket azonnal felmentse, ezt egyszerűen technikai okokból is kizártnak kell tartani. Ezzel szemben áll a kormány tagjainak szándéka, hogy ügyvivői minőségben sem akarnak helyükön maradni a rendkívül nehéz és kényes viszonyok között. A parlamentnek jövő kedden tartandó ülésén a lemondást, mint bevégzett ténny fogják bejelenteni, kérdés azonban, hogy a végleges felmentést is bejelenthetik-e.

Életnagyságu arckép

bármely fénykép után
csak 20— korona

művészi kivitelben rendelhető

a „BRASSÓI LAPOK” könyv-
kezelésében, Kapu-utca 64.

Mintaképek ott megtekinthetők.

Hirdetéseket

felvesz

a kiadóhivatal.

A modern cipő
ipar legkiválóbb
gyártmánya,
soktól utvonoá,
senkitől elárve.

Szalamander-jegyű

női és férfi cipők.

Egységár nők és urak részére minden állás-
ban, bőrben és színben:

A legjobb K 16.50 párja.

A legfinomabb „20.50”

Egyed. árusítója:

Ipsen különleges cipő áruházai:

Brassó. — Segesvár. — Medgyes.

Kolostor-u. 36.
1949

Bajor-utca 10.

Főter 26.

SINGER varrógép
BRASSÓ,
Kapu-u. 23 sz.
Csakis a védjeggyel!

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz”
gyógyszerára —
Kolostor-utca 8. szám alatt.
Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású
Vénus créme 1 tégely —.80 f
Vénus szappan 1 darab —.60 f
Vénus powder 1 doboz 1.20 f
Petroline hajszesz 1 üveg 2.— f
Nagy választék különlegességekben, ásvány
vizekben parfümökben és gummárúkbán.

A ki jó villásreggelit és egy jó
pohár erdélyi bort vagy friss-
sen csapolt sört akar inni, az
jöjjön a tanácsházi pincébe
Kodosh Viktor-hoz
szembe a közuti v. megállóhelytel

„A régi Tanácsházban”
Buzasor 4. sz.
alatt levő borkimérésben úgy
helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kapnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.
(asztali és palack borok)
A „Fehér kakaó”-hoz
clmzett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.
— Kapu-u. 20. sz. a. —

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.
város és vidék közönsé-
gének találkozó helye. Ké-
nyelmes, tiszta szobák. Gyö-
nyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó italok
Pentos kiszolgálás. Omnibusz a
vasútállomásnál.
Whynanek József,
szállodás.

Első brassói
mű és borotva homoruköszörűlő
Nagy raktár
önöm acélárúkbán.
Szállid kiszolgálást Valesio J. utca
Kapu-utca 16.

Pásztori Sándor
sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsa.
posztógyára, BRASSÓ.
Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.
Ajánlja saját készítményeit
mindenfélé
posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa
kötőgyár, rövid- és szövő-áru ártat
nagyban és kicsinyben
Kapu-utca 94. sz.
Saját gyártmányú kötött-áru Min-
denféle harisnya és trikó-áruk olesón
és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „Pfaff” varrógépek
Wetzel Otto
BRASSÓ.
Weisz-Mihály-u.
30. szám alatt
csakis a védjeggyel!

Legnagyobb választék kongrészsövetekben.

Előnyöfontalok.

Hölgyek, akik szép kézimunkát
venni akarnak, győződjenek meg arról,
hogy én csak finom árut tartok.
Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra,
asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt
bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-u. 4.
(Copoly-féle ház.)

BOLESCH FRIGYES

Előnyöfontalok.

Mindennemű fehérnemű készítése.

Szülő szálloda
→ Medgyes. ←
Ajánljuk ujonnan beren-
dezett szállodánkat.
Wéber és Arva.

Az Eszterházy és tanács ház
pincékben kaphatók a legjobb
és legtisztább erdélyi borok.
Friss villásreggeliről mindig
gondoskodva van.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

Veszek és eladok mindenféle használt butort, ágyneműt és ruhaneműt a legelőnyösebb feltételek mellett. Átveszek bármely mennyiséget és a legmagasabb árat fizetem.
Cím: **Salamon Eugenia Brassó,**
Kapu-utca 49. 1992

Modern utcai lakás

Bolonya Kut-utca 31. sz. alatt az emeleten f. é. Szt. Mihály nap-ól kiadó. A lakás áll 2 utcai, egy udvari szobából, előszoba, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekből, hozzátartozik egy zárt és egy nyitott erkély. Ertekezni lehet a helyszínén.

— 2009 —

Két jó fekvésű

Lerakodóhely

a belvárosban azonnal bérbe adó.
Cím Stehlik Viktornál, Kapu-u. 6.
2023.

Egy szalon-garnitúra

4 függönnyel, valamennyi jó karban, (beszerzési ár volt :::: 1000 kor.) jelenleg csak :::

200 kor.-ért eladó.

Fellegvár-sor 5 sz. alatt. — (2039)

Paplanok bármely nagyságban készíttetnek vagy javíttatnak a legolcsóbb árak mellett.

Dreznandt Mina, Kórház-utca 34.
2020

Kiadó lakás.

Három udvari szobából álló lakás a Vár-utcában azonnal kiadó.

Cím e lap kiadóhivatalában. — (2035)

Kiadó lakás.

3 szobából álló **barátságos utcai lakás** minden hozzátartozóval (konyha, kamra, pince, padlás stb.) és kerttel, **Október 1-étől kiadó.** (butorozva vagy anélkül.)

Bővebbet ugyanott a házban: **Kert-u. 7 szám alatt.** (2041)

Hirdeéseket felvesz

a kiadóhivatal

**Brassói- posztó- divat- és kötött-
szövőttáru gyárak,**

Scherg Vilmos és Társai

ajánlják jóhírnevű gyártmányaikat ugymint mindennemű posztókat, divatszöveteket, egyenruhaszöveteket, vízmentes lodeneket, szőnyeget, utazó plaideket, ággyarítókat, kocsipokrócokat, ::::: lópokrócokat stb. stb. :::::

RAKTÁR:

BRASSÓ, Ferenc József tér.

Számos legmagasabb díjakkal kitüntetve

ROPS

biztonsági
gyorsfűző.

Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik
Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkeket árusító üzletekben.
Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hoz-
zánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/14.

(1890)

Helybeli elárúsító:

Vadady Ferenc.

Üzletmegnyitás!

Kapu-utca 9-11 szám alatt

IZSÁK HENRIK és Társa

cég alatt, egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

férfi-, fiu- és gyermekruha áruház

nyílt meg, hol a legfinomabb és és legizlésebb árak
a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be.

Mindenkinek saját jól felfogott érdeke, mielőtt ruhát
vásárol, tekintse meg rendkívül választékos raktáru-
::: kat és érdeklődjék az olesó árak iránt. :::::

Külön osztály gyermekruhákban 3--10 éves korig.

Dús választék iskolai öltönyökben.

Pontos, figyelmes kiszolgálás!

Üzleti elv: Olcsón, de készpénzért!

A „BRASSÓI IPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE,
MINT AZ ORSZÁGOS KÖZPONTI HITELSZÖVETKEZET TAGJA”

felszámolás alatt, közhirre teszi, hogy

butorcsarnokát

teljesen kiárusítja

és az összes butorok árát
35 %-al leszallitotta. (2021)